

Han fet el Cayesh i han obert una nova via a l'Ocshapalca

De la Serralada Blanca peruana a un cim de l'Himàlaia

Sunyer, Amils i Casas ja pensen en un 7.000

Tres alpinistes catalans, Jordi Sunyer, de 26 anys; Joan Amils, de 23, i Toni Casas, de 22, socis del Centre Excursionista Montserrat i de la UEC, han passat l'estiu a la Serralada Blanca dels Andes, al Perú, on han escalat el Cayesh (5.700 m) i han obert una nova via de 650 metres de desnivell a l'Ocshapalca (5.890 m). Ara pensen en l'Himàlaia. Aquest és el camí que molts joves alpinistes europeus fan per arribar a fer una de les catorze muntanyes de 8.000 metres.

Ignasi Gallart
BARCELONA

Aquest estiu, Jordi Sunyer, de 26 anys, membre del Centre Excursionista Montserrat de Manresa; Joan Amils, de 23 anys, soci de la Unió Excursionista de Catalunya, i Toni Casas, de 22 anys, també de la UEC de Barcelona, han fet una estada als Andes, on han assolit alguns objectius clàssics i han obert nous vies.

Els tres joves alpinistes, recolzats per la gran experiència adquirida als Alps o fins i tot a Yosemite (EUA), on han fet ascensions al Gran Capità i a Half Dome, van decidir fer un salt i passar tres mesos a la Serralada Blanca (Perú), per realitzar escalades en altures i condicions impossibles de trobar a Europa.

D'aquesta experiència el fet més nou pels catalans ha estat l'acclimatació que cal fer per realitzar escalades als cims, a causa de la seva altura, ja que als Alps els alpinistes europeus no tenen la possibilitat d'experimentar l'entrebanca que suposa la disminució de la pressió atmosfèrica a més de 4.000 metres d'alçada. Una altra novetat que presenten els Andes per als qui no han sortit d'Europa, és l'existència d'una aproximació fins a la muntanya que cal escalar —encara que sovint no passen de tres o quatre dies a peu— fet que als Alps o als Pirineus és pràcticament impossible.

Això fa que per a molts alpinistes, els Andes, molt especialment la Serralada Blanca del Perú, sigui un primer contacte amb les dificultats i els perills de l'alta muntanya i es converteixen en una escola important per als qui volen anar després cap a l'Himàlaia, a fer cims de més alçada.

A tot això, cal afegir un problema gros per a qualsevol alpinista no consagrat: les dificultats econòmiques per finançar qualsevol expedició o projecte fora del país. Els Andes són relativament barats, el viatge de Sunyer, Amils i Casas per exemple, ha tingut un pressupost total de 620.000 pessetes.

Al llarg d'aquests tres mesos han fet ascensions de diferents dificultats, fent desplaçaments curts d'uns deu dies, des de Huaraz, poble de la vall del Callejón de Huaylas, que era el centre d'operacions, per la seva situació estratègica al bell mig de la Serralada Blanca. El Quitaraju (6.036 m) per la cara nord i l'Alpamayo (5.970 m) per la via Ferrari de la vessant sud-oest van escalar-los a principi de juny, per aconseguir una aclimatació òptima de cara a altres objectius, i va servir també per fer un primer contacte amb el terreny.

Sunyer, Amils i Casas, van escalar el Churup (5.495 m) per una via directa a la cara sud, oberta l'any 1982, abans d'atacar el seu veritable objectiu: el Cayesh (5.700 m). Els tres escaladors van afrontar l'escalada per una via mixta, gel i roca, de 700 metres de desnivell situada a la paret nord-oest. La ruta va ser oberta fa només tres anys per un equip anglès i té el seu tram més complicat en un flanqueig a la meitat de l'intinerari. Els alpinistes catalans van fer un bivac a 5.500 metres, i un cop assolit el cim van davallar fent ràpel per la mateixa paret.

Pocs dies més tard obrien una nova ruta, de 650 metres, a la vessant sud de l'Ocshapalca (5.890 m). L'itinerari escollit va per la dreta del cim principal, a prop d'una via italiana, amb una inclinació mitjana de 60 graus, que a

5.700 metres es fa vertical per superar un mur de glaç.

De totes les ascensions realitzades la més difícil ha estat l'escalada al Cayesh, ja que —explicava a l'AVUI Toni Casas— és molt diferent del que hi ha a Europa. Les formacions de gel tot sovint formaven espectaculars caramells i hi havia molts sèracs a la paret.

Els tres alpinistes ara ja es plantegen anar cap a l'Himàlaia, però sense abandonar l'estil alpi que han aplicat fins ara al llarg de les seves escalades. El seu objectiu l'Uli Biaho (6.900 m) situat a la glacera del Baltoro, que surt del K-2, al Pakistà, no el podran atacar fins l'any 1991, ja que el permís per escalar l'haurien d'haver demanat abans de l'octubre. Ara esperen una esponsorització, que els ajudi a pagar les grans despeses que comporta l'Himàlaia, per poder obrir una nova via en aquesta difícil regió.

A l'hora de plantejar-se expedicions d'aquest nivell molts cops cal clarificar-se per escollir l'objectiu. En aquest sentit els tres alpinistes catalans són del que es podria considerar la nova tendència de l'alpinisme mundial, que consisteix a escalar cims escollint vies noves o de gran dificultat, sempre en estil alpi i sense usar oxigen. Toni Casas, per exemple, destaca que vol fer alpinisme d'ara i per això als Andes han repetit una via de l'any 1986 i n'han fet una nova. "La normal de l'Everest és del 56. Està molt bé, però —referint-se a l'escalada a l'Himàlaia— és com si un esquiador fes un rècord dels anys 50", afegeix.

Casas es considera bàsicament un escalador, però especifica que "m'agrada escalar en un terreny, l'alta muntanya".

Dos dels muntanyencs catalans, en un moment de l'ascensió al cim del Cayesh, al Perú

Les grans serralades més accessibles

■ Gairebé tots els grans alpinistes han mirat de conèixer diferents tipus de muntanyes i per això s'han passat pels cinc continents. Fa ja uns anys, però, que la necessitat de desplaçar-se fora del continent ha arribat a tots els muntanyencs, en una barreja de motivació pels viatges i de mitjà per accedir a muntanyes cada cop més altes.

Quan va començar el muntanyisme a casa nostra, els anglesos començaven a fer els primers cims dels Alps. Més tard els Alps, i amb ells les grans parets nord, rebien la visita de catalans que de Montserrat, el Pedraforca i el Pirineu en van fer la millor escola d'escalada. Als anys 50

anglesos, suïssos, polonesos i alemanys, i més tard americans i japonesos, van afrontar el gran repte dels cims de més de 8.000 metres a l'Himàlaia. Alguns alpinistes de l'Estat espanyol descobrien per aquella època les possibilitats dels Andes, i als anys 70 van ser els dels 8.000 catalans.

Ara, molts joves alpinistes, després de passar per les zones d'escalada catalanes, on escalen tot l'any per mantenir el nivell, van als Alps per afrontar les grans parets nord i llargues vies de gel. Després, el més normal és anar als Andes i agafar experiència en altura, per anar a l'Himàlaia.